

ΜΕΛΛΟΝ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΟΛΩΣΗ, ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΠΟΥΜΠΟΥΚΑ

5

PLUS
7 Ιουλίου 2013
Κυριακάτικη

ΠΟΛΛΑΠΛΑ ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ «ΠΡΑΣΙΝΩΝ» ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΣΤΟΝ ΚΥΚΛΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥΣ

Οικοκαινοτομία για υγιή οικονομία

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΤΟΥ ΣΑΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ

s.apostolakis@eleftherotypos.net

Στα μέσα του προηγούμενου μήνα η Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης και η Επιτροπή Περιβάλλοντος, Ασφάλειας Τροφίμων και Δημόσιας Υγείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου συζήτησε την ανακίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την Καινοτομία για Βιώσιμο Μέλλον-Σχέδιο Δράσης για την Οικοκαινοτομία. Με τον όρο Οικοκαινοτομία χαρακτηρίζονται οι επιχειρήσεις που καινοτομούν σε ό,τι αφορά την περιβαλλοντική τους απόδοση. Και απ' ό,τι δείχνουν τα στοιχεία, είναι αυτές που βγαίνουν κερδοσιμότερες στην περίοδο της οικονομικής κρίσης.

Οι «πράσινες» βιομηχανίες έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών 319 δις. ευρώ -2,5% του κοινοτικού ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος- και αυξάνουν κατά 8% ετησίως. Ο τομέας των «πράσινων» βιομηχανιών απασχολεί 3,4 εκατ. εργαζομένους, με 600.000 πρόσθετες θέσεις εργασίας να έχουν δημιουργηθεί μεταξύ 2014 και 2018. Οι επιχειρήσεις αναγνωρίζουν το δυναμικό της οικολογικής καινοτομίας. Οι επενδύσεις επιχειρηματικών κεφαλαίων σε αυτό τον τομέα έχουν αυξηθεί σημαντικά (περίπου 1,3 δις. ευρώ το 2010).

Η ανάλυση των μελετών περιπτώσεων στη Γερμανία έδειξε ότι οι εταιρείες μπόρεσαν να εξοικονομήσουν περίπου 200.000 ευρώ ετησίως, με την εφαρμογή αποδοτικής χρήσης των υλικών στον τομέα της μεταποίησης. Κατά μέσο όρο, οι επενδύσεις αυτές είχαν εξοφληθεί ύστερα από 13 μήνες. Οι πολύ μικρές εταιρείες πέτυχαν σχετική υψηλή εξοικονόμηση (ισή περίπου με το 11% του ετήσιου κύκλου εργασιών), ενώ οι μεγάλες εταιρείες είχαν υψηλή εξοικονόμηση σε απόλυτα μεγέθη (350.000 ευρώ κατά μέσο όρο). Παρ' όλα αυτά, υπάρχει ένα κώσμα οικολογικής καινοτομίας στην Ευρώπη. Μόνο περίπου το 15% των επιχειρήσεων στην Ε.Ε. οικοκαινοτομούν, με μεγάλες διαφορές τόσο στην κλίμακα όσο

και στο εύρος των αλλαγών σε διάφορα κράτη-μέλη της Ε.Ε.

Κομβικός ρόλος

«Ο ρόλος της οικοκαινοτομίας είναι ιδιαίτερα σημαντικός την εποχή της οικονομικής και οικολογικής κρίσης για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, για το μετασχηματισμό της οικονομίας, της παραγωγής και της κατανάλωσης. Μπορεί να συμβάλει στο πλαίσιο λύσεων και συνεργειών "βιομηχανικής οικολογίας", καθώς και στην αναστοχαστική βιομηχανικών και αστικών περιοχών σε κρίση», δήλωσε ο ευρωβουλευτής των Οικολόγων Πράσινων, Νίκος Χρυσόγελος, στη συζήτηση σχετικά με την έκθεση για την οικοκαινοτομία που πραγματοποιήθηκε στην Επιτροπή Περιβάλλοντος.

Σημείωσε επίσης: «Η οικολογική καινοτομία έχει έναν κρίσιμο ρόλο να διαδραματίσει, στην προσπάθεια να μπει η Ε.Ε. σε μια οικονομική τροχιά με αποδοτική χρήση πόρων, μείωση των ετήσιων σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε πολλούς τομείς, όπως η ενέργεια, οι κατασκευές, οι μεταφορές, ο τουρισμός, η διαχείριση αποβλήτων και υδάτων, η προστασία της βιοποικιλότητας, η πράσινη επιχειρηματικότητα, η βελτίωση της ποιότητας του αέρα και της αστικής διαβίωσης, καθώς και η διατροφή. Οι ειδικοί εκτιμούν ότι αυτό αποτελεί μια πύλα αγοράς μεγέθους περίπου 800 δις. δολαρίων σε διεθνές επίπεδο μέχρι το 2015 και ένα τρις. δολάρια αργότερα».

Παρέθεσε στοιχεία από τα αποτελέσματα 125 έργων οικοκαινοτομίας, που έχουν ολοκληρωθεί τα τελευταία 2 χρόνια, σε 5 τομείς ενδιαφέροντος («πράσινες» επιχειρήσεις, βιώσιμα υλικά κατασκευών, ανακύκλωση υλικών, τρόφιμα και νερό). Τα αποτελέσματα που παρουσιάζουν είναι πραγματικά θεαματικά. Εξοικονόμηση 170 εκατ. κυβικών μέτρων νερού, 609.000 τόνοι λιγότερα απορρίμματα, 1,6 εκατ. ευρώ συνολικό περιβαλλοντικό και οικονομικό όφελος, εξοικονόμηση 1,4 εκατ. τόνων υλικών και 11,6 εκατ. τόνων διοξειδίου του άνθρακα, ενώ κάθε ευρώ που επενδύθηκε, παρήγαγε 20 ευρώ κέρδος σε κάθε έργο, καθώς και δημιουργία 8 θέσεων εργασίας πλήρους απασχόλησης σε κάθε έργο.

Όπως είπε ο Ν. Χρυσόγελος, η πρόσφατη οικονομική κρίση έχει φέρει τη συζήτηση σχετικά με το τι συνιστά μια «υγιή οικονομία» στο επίκεντρο. Έχει οδηγήσει σε έννοιες όπως «green new deal» και «πράσινη οικονομία». Πολυάριθμες μελέτες έχουν επισημάνει τις σημαντικές ευκαιρίες ανάπτυξης των περιβαλλοντικών βιομηχανιών, ιδίως όσον αφορά τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Επιπλέον, η εξοικονόμηση κόστους από τη βελτίωση της αποδοτικής χρήσης των υλικών, σε συνδυασμό με τις μεγάλες αυξήσεις που σημειώθηκαν στην παραγωγικότητα της εργασίας κατά τη διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών, έχουν αρχίσει να γίνονται κατανοητά.

Προκλήσεις

Η οικολογική καινοτομία (Eco-Innovation) πρέπει να επιταχυνθεί, με τρόπο που να ενισχύει την παραγωγικότητα των πόρων, την αποτελεσματικότητα, την ανταγωνιστικότητα και την προστασία του περιβάλλοντος. Όλο και περισσότερες σοβαρές περιβαλλοντικές προκλήσεις, αλλά και περιορισμοί των πόρων έχουν οδηγήσει στην αυξανόμενη παγκόσμια ζήτηση για περιβαλλοντικές τεχνολογίες, προϊόντα και υπηρεσίες, που εν τέλει διευκολύνουν την ανάπτυξη της «πράσινης» βιομηχανίας.

Όσον αφορά τον τομέα της «πράσινης» οικονομίας, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Περιβάλλοντος σημειώνει τα εξής: Η αύξηση στην ανακύκλωση βασικών υλικών μεταφράζεται σε 560.000 νέες θέσεις εργασίας ως το 2025. Η ενεργειακή αναβάθμιση κτηρίων σημαίνει 400.000 θέσεις εργασίας σε τοπικό επίπεδο, τις οποίες θα δημιουργήσουν μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας δημιούργησαν 300.000 νέες θέσεις εργασίας την τελευταία πενταετία. Ως το 2020 υπάρχει προοπτική για 2,8 εκατ. εργαζομένους στον κλάδο. Η μετατόπιση της φορολογίας από την απασχόληση στην ενέργεια και τις εκπομπές ρύπων θα μπορούσε να δημιουργήσει 1,5 εκατ. θέσεις εργασίας ως το 2020. Τέλος, τα μέτρα ενεργειακής αναβάθμισης και αποδοτικότητας συνδέονται με 2 εκατ. νέες δουλειές ως το 2020.

«Αν δεν γίνει η ενσωμάτωση της οικολογικής καινοτομίας στην πολιτική συνοχής της Ε.Ε., και ιδιαίτερα αν δεν χρηματοδοτηθεί κατάλληλα σε περιφερειακό επίπεδο, τότε η Ε.Ε. θα χάσει τις σημαντικές δυνατότητες που προσφέρει η οικολογική καινοτομία για τη δημιουργία θέσεων εργασίας», καταλήγει ο Ν. Χρυσόγελος.

Ο τομέας των «πράσινων» βιομηχανιών στην Ε.Ε. απασχολεί 3,4 εκατ. εργαζομένους, με 600.000 πρόσθετες θέσεις εργασίας να έχουν δημιουργηθεί μεταξύ 2014 και 2018

Ν. Χρυσόγελος